

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت توسعه فناوری سلامت

پیشنویس

آئین نامه مالکیت فکری دانشگاه

تدوین کنندگان

۱- دکتر سید نادر عقیلیان - عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان

۲- دکتر علیرضا رحمانی - عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان

۳- سعیده یداله زاده فرد - کارشناس مدیریت توسعه فناوری سلامت

آذر ماه ۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

صفحه	عنوان
۴	مقدمه
۴	ماده (۱) - اهداف
۵	ماده (۲) - تعاریف و مفاهیم
۷	ماده (۳) - اصول کلی
۱۰	ماده (۴) - مدت حمایت از حقوق مادی اثر
۱۰	ماده (۵) - مصادیق اقدامات مجاز برای مالک مادی اثر
۱۰	ماده (۶) - استثنائات بر مالکیت فکری
۱۱	ماده (۷) - آثار قابل حمایت
۱۱	ماده (۸) - آثار غیر قابل حمایت
۱۱	ماده (۹) - اجتماع مالکین متعدد
۱۲	ماده (۱۰) - انواع مالکیت فکری
۱۲	ماده (۱۱) - ضوابط اجرایی
۱۳	ماده (۱۲) - تجاری سازی و کسب درآمد
۱۴	ماده (۱۳) - تفسیر آئین نامه
۱۴	ماده (۱۴) - داوری
۱۴	ماده (۱۵) - تصویب هیأت امناء

مقدمه

بی تردید امروزه یکی از شاخصه های توسعه یافتگی کشورها میزان سرمایه گذاری و تولید آثار فکری در سطح ملی است. اهمیت این موضوع تا بدانجا است که در آینده نزدیک صنعت تولید کالای فیزیکی جای خود را به صنعت تولید کالای فکری خواهد داد و ثروت و قدرت کشورها با سرانه تولید این گونه آثار سنجیده میشود. از سوی دیگر به دلیل ماهیت خاص کالاهای فکری و وابستگی شدید توسعه آنها به حمایت های حقوقی، یکی از شرایط لازم و اساسی جهت نیل به این اهداف، ایجاد بسترهای حقوقی و فراهم ساختن امنیت لازم در این خصوص می باشد. رشد چشمگیر تولید علم در دهه های گذشته در کشور و حضور پرشمار مقالات علمی و پژوهشگران علوم پزشکی در نشریات معتبر داخلی و خارجی، موجب توجه بیشتر جامعه علمی و مدیریتی عالی پژوهشی کشور به موضوع اخلاق و مالکیت فکری در انتشار آثار علمی و پژوهشی گردیده است. بی تردید توجه به این موضوعات ضامن حقوق پژوهشگران و فناوران، آزمودنی ها و دیگر طرف های درگیر در امر پژوهش و فناوری مانع بروز اختلافات ناخوشایند در میان همکاران علمی و اجرائی، و حفظ آبرو و اعتبار جامعه علمی کشور در مجامع داخلی و خارجی می باشد. در این راستا در جهت تحقق موارد فوق این آئین نامه به شرح ذیل تدوین و تصویب گردیده است.

ماده (۱) - اهداف

۱-۱- تنظیم و تنسيق و رفع اختلاف امور مربوط به حقوق مالکیت فکری و تقویت انگیزه مادی و معنوی در افراد جهت فعالیت هرچه بیشتر در عرصه پژوهش و توسعه فناوری و افزایش امکان تجاری سازی دستاوردها در راستای منافع عمومی، ثبت و حفاظت از دارایی های فکری دانشگاه

۱-۲- ارائه ضوابط و مقررات مربوط به حقوق و تعهدات دانشگاه، پدیدآورنده / پدیدآورندگان و حامیان در ارتباط با دارایی های فکری ایجاد شده و در نتیجه کاهش اختلافات در زمینه حقوق مالکیت فکری

۱-۳- اطلاع رسانی و تحذیر در خصوص اعتبارات، تسهیلات و امکانات دانشگاه و شرایط مربوط به نحوه پوشش دادن هزینه ها و تقسیم منافع مادی و معنوی حاصل از آن با دانشگاه

۱-۴- توسعه مهارت محققان در زمینه درک، تفسیر و تحلیل اطلاعات فنی - حقوقی و تجاری پتنت ها (پروانه ثبت اختراعات) و دیگر اسناد مالکیت فکری

۱-۵- استفاده از اطلاعات حاصل از تحلیل اسناد مالکیت فکری برای هدایت و راهبری طرح های راهبردی تحقیقاتی

۱-۶- توسعه مهارت محققان در زمینه درک، تفسیر و تحلیل اطلاعات فنی - حقوقی و تجاری پتنت ها (پروانه ثبت اختراعات) و دیگر اسناد مالکیت فکری

۱-۷- ایجاد انگیزه برای مجریان پژوهشی در راستای خلق و توسعه فناوری های ارزش آفرین، تسهیل توسعه دارایی های فکری با ارزش برای دانشگاه و مجری پژوهشی، تشویق و ارتقای خلاقیت و نوآوری به منظور کسب مزیت اقتصادی و کمک به تجاری سازی دستاوردهای محصولات دانش بنیان دانشگاه

۱-۸- فراهم سازی زمینه های توسعه علم و فناوری از طریق ایجاد محیطی مناسب برای شکوفایی خلاقیت و اشاعه و به کارگیری دستاوردهای جدید پژوهشی و فناوری در کشور

ماده (۲) - تعاریف و مفاهیم

۲-۱- اثر: عبارتست از هرگونه آفریده علمی، پژوهشی، ادبی و هنری که در آن، افکار و احساسات به شیوه ای اصیل ارائه شده باشند.

منظور از اصیل یعنی هرچیز که بدون تقلید از دیگری، از خلاقیت شخص یا اشخاص پدیدآورنده ناشی شده باشد هرچند از لحاظ موضوع یا محتوی جدید نباشد.

۲-۲- انواع آثار

۲-۲-۱- اثر ادبی: هرگونه اثری است که در قالب کلمات یا اعداد - خواه به صورت کتبی یا شفاهی - ارائه شده است به جز اثر دیداری - شنیداری

۲-۲-۲- اثر اشتقاقی: اثری برگرفته از یک یا چند اثر موجود است، از قبیل اثر ترجمه ای، تلخیص، چکیده یا شرح اثر، اثر ویرایش شده و یا تصحیح شده و اثر ترکیبی

۲-۲-۳- اثر جمعی: اثری است که با همفکری دو یا چند شخص حقیقی به ابتکار و با مدیریت ویرایش شخص حقیقی یا حقوقی پدید آمده باشد. سهم هرکدام از همکاران به گونه ای در اثر نهایی ادغام شده باشد که نتوان حق جداگانه ای را برای آنان در آن اثر در نظر گرفت و با این توافق که شخص مزبور اثر را به نام خودش و بدون اشاره به هویت اشخاص حقیقی پدیدآورنده اثر افشا نماید یا انتشار دهد. مانند دایره المعارف، کتاب لغت، نشریه ادواری و روزنامه

۲-۲-۴- اثر پدید آمده توسط رایانه: اثری است که بدون دخالت مستقیم انسان تنها توسط رایانه و ابزارهای وابسته به آن ایجاد شده است. از قبیل گزارشات مستخرج از داده های موجود

۲-۲-۵- اثر دیداری - شنیداری: عبارت است از اثری متشکل از مجموعه ای از تصاویر متوالی و مرتبط به گونه ای که مشاهده آنها احساس متحرک بودن را در ذهن به وجود آورد، خواه با صوت همراه باشد یا نباشد.

۲-۲-۶- اثر عکاسی: هر ابزار رسانه ای که در اثر تابش نور یا اشعه دیگر بر روی آن، تصویری ثابت شده باشد یا از آن بتوان تصویری تهیه نمود، بدون توجه به روش های بکار رفته مانند روش های شیمیایی، الکترونیکی یا دیگر شیوه ها که با استفاده از آن تصویر گرفته می شود. تصویر ثابت استخراج شده از اثر دیداری - شنیداری، اثر عکاسی تلقی نمی شود، بلکه فقط به عنوان بخشی از اثر دیداری - شنیداری خواهد بود.

۲-۲-۷- اثر مشترک: اثری است که بدون ابتکار و مدیریت شخص واحد و تنها در نتیجه همفکری خلاق دو یا چند شخص حقیقی یا کارگزاران حقوقی در یک زمان و مکان واحد یا متفاوت پدید آمده است به گونه ای که سهم هر کدام به صورت بخش ممزوج شده ای از اثر باشد خواه این سهم مساوی، برجسته، قابل تشخیص یا تفکیک باشد یا نباشد.

۲-۲-۸- اثر ترکیبی: اثری است مرکب از چند اثر بدون اینکه پدیدآورندگان یکایک آن آثار در خلق این اثر جدید، با یکدیگر همفکری نموده باشند، از قبیل مجموعه یا گزیده آثار، مجموعه داده ها و پایگاه داده ها اعم از اینکه به شکلی باشند که با دستگاه یا به طریق دیگر قابل خواندن باشند، مجموعه نمودهای فرهنگ عامه و پایگاه داده ها.

- ۲-۲-۹- اثر ناشی از استخدام: اثری است که پدیدآورنده در حین استخدام، در اجرای تعهداتش در مقابل استخدام کننده برای او پدید می آورد.
- ۲-۲-۱۰- اثر ناشی از سفارش: اثری است که در نتیجه قرارداد سفارش اثر، به وجود می آید بدون اینکه رابطه استخدامی در کار باشد.
- ۲-۲-۱۱- اثر بی نام: عبارت است از اثری که نتوان با کوشش متعارف، پدیدآورنده و در مورد اثر مشترک هیچکدام از پدیدآورندگان آن را شناسایی نمود.
- ۲-۲-۱۲- برنامه رایانه ای: متشکل از مجموعه ای از دستورات است که به صورت کلمات، کدها، طرح برنامه یا هر شکل دیگری بیان شود و چنانچه ابزار رسانه ای که رایانه توانایی خواندن آن را دارد، قرار گیرد، سبب شود که رایانه عمل خاصی را انجام دهد یا به نتیجه خاصی برسد.
- ۲-۲-۱۳- پایگاه داده: عبارت است از مجموعه ای از اطلاعات سازمان یافته به گونه ای که با استفاده از رایانه یا دیگر ابزارهای فنی نوین بتوان در آن، عملیات جستجو و بازیابی را انجام داد.
- ۲-۲-۱۴- پخش رادیو - تلویزیونی: مخابره اصوات و یا تصاویر با دستگاه ارتباطی بی سیم یا بی سیم به منظور دریافت آن توسط عموم از جمله پخش از ماهواره
- ۲-۲-۱۵- مهندسی معکوس: عبارت است از فرآیند اکتشاف فناوری های بکار رفته از طریق تحلیل ساختار، عملکرد و وظیفه آن
- ۲-۳- کارگزاران حقوقی: کارمندان دانشگاه که در راستای انجام وظایف سازمانی فعالیت می کنند.
- ۲-۴- انتشار: در اختیار عموم قراردادن نسخه های ملموس ابزار رسانه به قصد فروش، اجاره، عاریه به عموم یا سایر صور انتقال مالکیت یا تصرف به شرطی که با موافقت دارنده حقوق و در خصوص ابزار رسانه صوتی، با موافقت تولیدکننده یا قائم مقام قانونی او انجام شده باشد.
- ۲-۵- پدیدآورنده: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که اثر را پدید آورده است. در مورد برنامه رایانه ای، پدیدآورنده شخص یا اشخاصی هستند که بر اساس دانش و ابتکار خود تمامی مراحل ساخت اثر از جمله تحلیل، طراحی، ساخت و پیاده سازی برنامه را انجام می دهند.
- ۲-۶- تشبیه: عبارت است از ضبط امواج رادیویی، اصوات، تصاویر یا ترکیبی از آنها یا ضبط نموده های الکترونیکی در یک ابزار رسانه محسوس به گونه ای که بتوان آنها را خواند، احساس نمود، تکثیر یا ارسال نمود و یا به اشکال دیگر به کار برد.
- ۲-۷- تکثیر: عبارت است از تهیه یک یا چند نسخه از کل یا بخشی از اثر یا آثار رسانه صوتی از راه هایی همچون چاپ، عکسبرداری، فتوکپی، فیلمبرداری، ذخیره سازی الکترونیکی اعم از دائمی و موقت و یا به هر روش و شکل دیگر.
- ۲-۸- تولیدکننده ابزار رسانه صوتی: شخص حقیقی یا حقوقی است که برای اولین بار اثر صوتی را بر روی ابزار رسانه صوتی ضبط می نماید.

- ۲-۹- تهیه کننده: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که ابتکار عمل و مسئولیت ساخت اثر دیداری - شنیداری یا اثر شنیداری را بر عهده می گیرد.
- ۲-۱۰- حوزه عمومی: حوزه ای که در آن اثر یا ذاتا از تحت حمایت قانونی خارج بوده یا مدت حمایت قانونی آن منقضی شده است.
- ۲-۱۱- دارنده: عبارت است از: ۱- پدیدآورنده، مادامی که حقوق مادی اثر متعلق به او باشد؛ ۲- شخص حقیقی یا حقوقی که حقوق مادی اثر به او انتقال یافته است. ۳- شخص حقیقی غیر از پدیدآورنده، هرگاه حقوق مادی اثر از همان ابتدای خلق اثر به وی تعلق گرفته باشد.
- ۲-۱۲- مالکیت فکری: مالکیت فکری به حقوق مادی و معنوی پدیدآورندگان آثار علمی، پژوهشی، ادبی و هنری تقسیم می شود.
- ۲-۱۲-۱- حقوق مادی اثر برای مالک: حق مالکیتی است که به لحاظ زمانی محدود است و بوسیله پدیدآورنده قابل انتقال یا واگذاری به غیر می باشد همانند سایر دارایی های مادی
- ۲-۱۲-۲- حقوق معنوی اثر برای مالک: حق مالکیتی است که محدود به زمان و مکان نیست و به لحاظ اثرخلاقانه قائم به شخصیت پدیدآورنده است و قابل انتقال به غیر نیست.
- ۲-۱۳- شرکت دانش بنیان: شرکت یا مؤسسه حقوقی یا تعاونی است که به منظور هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می شود.
- ۲-۱۴- تجاری سازی: فرآیند خلق محصول و خدمت، بر مبنای یک دانش فنی نوین و عرضه پایدار آن در بازار است که بتواند برای خود، مشتری جذب نموده و به جریان نیازهای مشتری متصل گردد.
- ۲-۱۵- کارگزار مالی: نهاد مالی است که وظیفه ارائه خدمات مالی نوین موردنیاز، جهت تجاری سازی را در قالب هایی مانند سرمایه گذاری ریسک پذیر، تسهیلات کم بهره و ارائه ضمانت های موردنیاز بر عهده دارد.
- ۲-۱۶- حامی: افرادی حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیردولتی) هستند که در کنار دانشگاه و پدیدآورنده/پدیدآورندگان در ایجاد دارایی فکری (معمولا از طریق حمایت مالی) سهیم می باشند.
- ۲-۱۷- کمیته مالکیت فکری: متشکل از معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه، مدیر توسعه فناوری سلامت، رئیس مرکز رشد دانشگاه، مدیر تحقیقات دانشگاه و مدیر دفتر ارتباط با صنعت و جامعه می باشد.

ماده (۳) - اصول کلی

- ۳-۱- این آئین نامه و ضوابط بر تمام افراد شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیأت علمی، دانشجویان، کارشناسان و ...) و به طور کلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات دانشگاه (در راستای انجام فعالیت پژوهش و

فناوری در طی زمان معینی که با دانشگاه همکاری دارد) استفاده نمایند و حامیان مالی و غیرمالی و کلیه اطراف (طرفین) مداخله کننده در پژوهش و فناوری حاکم می باشد.

۳-۲- دانشگاه در حقوق مادی و معنوی حاصل از هرگونه دارایی فکری که بر اثر فعالیت فردی یا گروهی با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا اعتبارات دانشگاه انجام شود، به کیفیت مقرر شده توسط کمیته مالکیت فکری دانشگاه ذیحق می باشد.

۳-۳- میزان سهم دانشگاه، پدیدآورنده / پدیدآورندگان و حامی و نیز امکان استفاده و بهره برداری آنها از دارایی فکری مورد نظر، در قرارداد همکاری منعقد شده تعیین می گردد. در کارهای گروهی، درصد سهم کلیه افرادی که در ایجاد یک دارایی فکری مشارکت داشته اند باید قبل از ارائه درخواست تقاضای ثبت، به صورت مکتوب مشخص گردد. در صورت عدم توافق و در مواردی که درصد سهم هریک از افراد مزبور مشخص نشده باشد، کمیته مالکیت فکری دانشگاه اتخاذ تصمیم می نماید.

۳-۴- افرادی که فعالیت آنها با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا با کمک بودجه و یا با استفاده از نام دانشگاه، منجر به ایجاد نوعی از دارایی فکری گردد موظفند در اسرع وقت و قبل از هرگونه افشاء اطلاعات مربوط به پژوهش و فناوری و یا اقدام به ثبت و نشر آنها، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه را در جریان قرار داده و هماهنگی لازم را با آن معاونت بعمل آورند. رعایت این امر در قراردادهای همکاری بین افراد و دانشگاه الزامی می باشد و تأکید قرار می گیرد.

۳-۵- در صورتی که برای پدیدآوردن مالکیت فکری، تجهیزاتی از محل اعتبارات دانشگاه تهیه شده باشد، آن تجهیزات با رعایت مقررات مربوط، اموال اختصاصی دانشگاه خواهد بود.

۳-۶- تمام افراد شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیأت علمی، دانشجویان، کارشناسان، حامیان مالی و غیرمالی و کلیه اطراف) موظف به عدم افشای اسرار، توصیفات و داده های مالکیت فکری بوده و ملزم به رعایت جوانب امانت داری می باشند.

۳-۷- چنانچه تخلف اعضای هیأت علمی، دانشجویان، کارشناسان، حامیان مالی و غیرمالی و کلیه اطراف موجب خسارات مادی یا معنوی به دانشگاه شود موضوع به هیأت داوری مقرر در ماده ۱۴ آئین نامه ارجاع و رأی هیأت مذکور برای طرفین قطعی و لازم الاجرا می باشد. (مراتب ارجاع موضوع به داوری در مورد حدوث اختلاف الزاماً باید در قراردادها قید و به امضاء اطراف قرارداد برسد).

۳-۸- سیاست گذاری، برنامه ریزی و تصمیم گیری در مورد حقوق مالکیت فکری در دانشگاه توسط شورای فناوری دانشگاه انجام می شود.

۳-۹- هر شخصی که مدعی وجود سهمی در حقوق مالکیت فکری باشد، می تواند درخواست خود را در جهت اثبات، مشارکت و ایجاد، ثبت یا بهره برداری از آن را به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه ارائه نماید. درخواست شامل تمامی داده ها، توصیفات، ترسیمات، اسناد و مدارک و هرآنچه را که برای دستیابی به ثبت مالکیت فکری لازم است می باشد و در صورت احراز آن توسط کمیته مالکیت فکری به تناسب مداخله برای وی اعمال می گردد.

تبصره ۱۵: در کلیه قراردادها این بند می بایست مندرج و تدوین مأخوذ به قبول آن شوند و در حدوث اختلاف بنا بر تشخیص کمیته مالکیت فکری تعیین می گردد.

۳-۱۰- در مواردی که حسب تشخیص حضور مدعی جهت تبیین و توضیح داده های مربوط به مالکیت فکری ضروری است، باید در محل و زمان تعیین شده حاضر شوند.

۳-۱۱- مدعی پیش از احراز مالکیت فکری و ثبت آن حق ندارد بدون مجوز کتبی دانشگاه، با هیچ یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی مذاکره، انعقاد قرارداد، ثبت، بهره برداری و تجاری سازی انجام دهد در غیر اینصورت و همچنین در مواردی که به علت تقصیر مدعی، اقدام به انتشار یا ارائه ی مطالب علمی مربوط به مالکیت فکری شود، دانشگاه، مالک و دارنده مالکیت فکری مورد ادعا گردیده و حق تقدیم اظهارنامه و ثبت مالکیت فکری به نام دانشگاه را به مرجع صلاحیت دار خواهد داشت. در هر صورت دانشگاه می تواند موضوع را از طریق قانونی به هیأت داوری موضوع ماده ۱۴ آئین نامه ارجاع و یا از طریق مراجع قانونی اقدامات لازم را معمول نماید.

۳-۱۲- در صورتی که مالکیت فکری مورد ادعا بنا بر تشخیص کمیته مالکیت فکری، واجد اصالت نبوده یا در زمره موارد خارج از حیطه ی حمایت باشد، نتیجه به نحو مقتضی به آگاهی مدعی رسانیده می شود.

۳-۱۳- دانشگاه در موضوعات مربوط به حقوق مالکیت فکری پدیدآمده، ممکن است بر حسب مورد بعنوان پدیدآورنده، شریک، مالک یا بهره بردار از حقوق مذکور که عناوین معنونه و درصد سهم دانشگاه توسط کمیته مالکیت فکری تعیین می گردد.

۳-۱۴- در مواردی که اثر پژوهشی و فناورانه متعلق به دانشگاه، شخص و یا اشخاص دیگر می باشد مالکیت آنان به نحو اشاعه بوده و آنان در جزء جزء حقوق مارالذکر مالکیت دارند و این مالکیت قابل انتزاع و تجزیه نمی باشد.

۳-۱۵- سود قابل تقسیم ناشی از مالکیت فکری پس از کسر اعتبارات هزینه شده و کسورات قانونی و بعد از تأیید بر اساس قرارداد بین دانشگاه و ذی نفع تقسیم می گردد.

۳-۱۶- در صورت ثبت نشدن مالکیت فکری، چنانچه نتایج بدست آمده به صورت یک اثر قابل عرضه باشد، افشا، انتشار و با رعایت کامل حقوق دانشگاه صورت پذیرد.

۳-۱۷- به منظور تبیین حقوق دانشگاه، پیش از اقدام در آن موارد، قراردادی متناسب با هریک از بنا بر میزان درصد معینه توسط کمیته مالکیت فکری با طرف دیگر منعقد شده و بعد از تأیید نتیجه از سوی معاون تحقیقات و فناوری جهت تصویب به شورای فناوری دانشگاه ارجاع می گردد.

۳-۱۸- در مورد پرداخت هزینه های مربوط به ثبت پتنت ها (پروانه ثبت اختراعات و) اطراف قرارداد مقدماتی نسبت به تادیه آن اقدام و متعاقبا با تسلیم اسناد مثبت به پرداخت به تناسب سهم تعیین شده توسط کمیته مالکیت فکری سهم دانشگاه پرداخت می شود.

۳-۱۹- در صورت صدور پروانه بهره برداری، انعقاد قرارداد و حصول عوایدی از آن محل، پیش از تقسیم سود حاصل، تمامی هزینه های مترتب بر فرآیند ثبت مالکیت فکری با ارائه اسناد مالی مربوط به آن از سوی معاونت تحقیقات دانشگاه، از محل عواید حاصل از مالکیت فکری کسر شده، به حساب معاونت پرداخت خواهد شد.

۳-۲۰- میزان سهم هریک به تفکیک در گواهی نامه ثبت، به هنگام تقدیم اظهارنامه ثبت قید خواهد شد.

ماده (۴) - مدت حمایت از حقوق مادی اثر

۴-۱- مدت حمایت از حقوق مادی پدیدآورنده از زمان خلق اثر تا ۳۰ سال پس از مرگ او است.

۴-۲- در خصوص اثر مشترک، مدت حمایت از حقوق مادی از زمان خلق اثر تا ۳۰ سال پس از مرگ آخرین پدیدآورنده است.

۴-۳- درخصوص اثرعکاسی، اثر دیداری - شنیداری، اثر ناشی ازاستخدام، اثری که حق استفاده آن به شخص حقوقی واگذار شده باشد، اثر متعلق به شخص حقوقی و اثر جمعی، مدت حمایت از حقوق مادی ۳۰ سال از تاریخ پدید آمدن اثر ، تاریخ نشر یا عرضه هر کدام که آخرین تاریخ باشد، است.

۴-۴- در خصوص اثر مستعار یا اثر بی نام ، مدت حمایت از حقوق مادی ۳۰ سال از تاریخ انتشار مجاز اثر می باشد. هرگاه قبل از انقضاء مدت مذکور هویت پدیدآورنده افشاء شود حمایت از حقوق مادی او ۳۰ سال پس مرگ پدیدآورنده است.

۴-۵- در مورد کتاب های چند جلدی یا سایر آثاری که بخش های آن به تدریج منتشر می شوند ، مدت حمایت هر کدام به صورت جداگانه محاسبه می شود.

۴-۶- مدت مقرر در موارد معنونه تا پایان سالی است که دوره مذکور در آن سال منقضی می شود ، ادامه خواهد داشت .

۴-۷- در مواردی که حقوق مادی به موجب وصیت یا وراثت یا سایر موجبات انتقال بعد از مرگ منتقل نشده باشد ، حقوق مزبور برحسب مورد برای همان مدت به منظور استفاده عمومی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار خواهد گرفت.

ماده (۵) - مصادیق اقدامات مجاز برای مالک مادی اثر

- تکثیراثر
- ایجاد هرگونه اثراشتقاقی از قبیل ترجمه واقتباس اثر
- پخش عمومی اصل یا نسخه اثر از طریق فروش و...
- عرضه عمومی اصل یا نسخه اثر
- اجرای عمومی اثر
- پخش رادیویی - تلویزیونی اثر
- سایر صور انتقال عمومی اثر

ماده (۶) - استثنائات بر مالکیت فکری

- تکثیر محدود برای مقاصد شخصی

- تکثیر به منظور آموزش یا پژوهش علمی
- تصویربرداری توسط کتابخانه ها و موسسات نگهداری
- تکثیر، پخش رادیو - تلویزیونی و سایر صور ارسال عمومی اثر به منظور اطلاع رسانی
- تکثیر برای افراد ناتوان
- نقل قول
- نمایش عمومی آثار
- ترجمه اثر

ماده (۷) - آثار قابل حمایت

- کتاب و رساله و جزوه و هر نوشته دیگر اعم از علمی و فنی و ادبی و تاریخی
- اثر سمعی و بصری
- تصویر و طرح و نقشه که به هر طریق و روش بصورت ساده یا ترکیبی بوجود آمده باشد
- اثر عکاسی و تصویربرداری که با روش ابتکاری و ابداع پدید آمده باشد.
- اثر ابتکاری مربوط به هنرهای امور صنعتی و ارتباط با آن
- اثر فنی که جنبه ابداع و ابتکار داشته باشد.
- هر گونه اثر مبتکرانه دیگر که از ترکیب چند اثر از اثرهای عنوان شده پدید آمده باشد.

ماده (۸) - آثار غیر قابل حمایت

- هرگونه فکر، مفهوم از قبیل مفاهیم ریاضی، طرز کار دستگاه ها یا ابزار و وسائل ، روش های استفاده ، سیستم ها، قواعد و اصول کلی، اکتشاف ها و داده های محض حتی اگر در اثری بیان ، توصیف ، تشریح شده ، به تصویر کشیده شده یا مجسم شده باشند .
- کلیه قوانین و مقررات عمومی
- کلیه متون رسمی اداری
- کلیه متون قضائی از قبیل احکام و قرار دادگاه ها و آرای وحدت رویه و....

ماده (۹) - اجتماع مالکین متعدد

در صورتی که چند عامل در انجام پژوهش و فناوری مداخله داشته باشند پژوهش به کلیه عوامل منتسب می شود و هریک به طور مساوی در حقوق مذکور مالکیت دارند مگر تأثیر رفتار عوامل مذکور در تحقق پژوهش و فناوری متفاوت باشد. که در این صورت هریک به میزان تأثیر عملکردشان در حقوق مالکیت فکری مذکور مالکیت خواهند داشت. تشخیص این تناسب با کمیته مالکیت فکری دانشگاه می باشد.

تبصره ۱: در حقوق معنوی اثر الزاما مالکیت بصورت بالمناصفه است و قابل انتزاع و تجزیه نمی باشد.

تبصره ۲: حقوق مادی اثر به نسبت معین شده توسط کمیته مالکیت فکری و ثبت اختراعات و ابداعات خواهد بود.

ماده (۱۰) - انواع مالکیت فکری

۱۰-۱ - مالکیت فکری از طرق ذیل به دست می آید:

- ۱۰-۱-۱ - مالکیت فکری ناشی از سرمایه گذاری و یا اختصاص بودجه از سوی دانشگاه
- ۱۰-۱-۲ - مالکیت فکری ناشی از اعطای تسهیلات از سوی دانشگاه با بازپرداخت
- ۱۰-۱-۳ - مالکیت فکری ناشی از اجرای قراردادهای ارتباط با صنعت
- ۱۰-۱-۴ - مالکیت فکری ناشی از پایان نامه و رساله های دانشجویی
- ۱۰-۱-۵ - مالکیت فکری ناشی از حمایت و اختصاص اعتبار خارج از دانشگاه از جمله سازمان ها و دستگاه های دولتی و حمایتی و شرکت ها و مؤسسات خصوصی نظیر مراکز رشد و
- ۱۰-۱-۶ - مالکیت فکری ناشی از طرح های تحقیقاتی و فناوری
- ۱۰-۱-۷ - مالکیت فکری ناشی از تولید اثر ادبی، هنری و نرم افزارها و اسیر مواردی که در بندهای فوق وجود ندارد.

۱۰-۲ - درصد مالکیت دانشگاه، پدیدآورنده / پدیدآورندگان و حامی در خصوص انواع دارایی فکری به شرح جدول ذیل می باشد:

ردیف	نوع مالکیت فکری	درصد مالکیت	
		دانشگاه	حامی
۱	بند ۱-۱-۱۰		
۲	بند ۲-۱-۱۰		
۳	بند ۳-۱-۱۰		
۴	بند ۴-۱-۱۰		
۵	بند ۵-۱-۱۰		
۶	بند ۶-۱-۱۰		
۷	بند ۷-۱-۱۰		

کمیت مالکیت فکری با توجه به نقش دانشگاه، پدیدآورندگان و حامی در مورد سهم آنها تصمیم گیری خواهد کرد.

ماده (۱۱) - ضوابط اجرایی

۱۱-۱ - دستاوردهای پژوهشی و فناوری که زمینه بهره برداری تجاری، کسب مجوز و پروانه تولید و یا ثبت حقوقی آنها وجود دارد، توسط پدیدآورنده / پدیدآورندگان به صورت کتبی به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه گزارش می شود تا ارزیابی اولیه (از جهت ضرورت و قابلیت ثبت، امکان و نحوه تجاری سازی و بهره برداری و نیز ارزش گذاری مالکیت فکری) انجام گیرد. این ارزیابی می تواند از طریق بررسی داخلی و یا ارجاع به سایر مؤسسات ذی صلاح و در صورت عدم وجود مؤسسات ذی صلاح از طریق ارجاع به کارشناس رسمی دادگستری صورت پذیرد.

اقدامات اجرایی در راستای جری تشریفات قانونی و ثبت کلیه اقدامات اجرایی شخصا توسط پدیدآورنده یا وکلای قانونی آنان صورت می پذیرد. هزینه های اجرایی به تناسب نصاب معین شده توسط کمیته مالکیت فکری می بایست پرداخت شود.

در صورت استنکاف پدیدآورنده از انجام اقدامات اجرایی دانشگاه می تواند بعد از ۳ ماه در این خصوص رأساً بعد از انقضای ۳ ماه اقدام نماید و هزینه های آن را به تناسب به حساب پدیدآورندگان یا حامیان حسب مورد اعمال نماید.

۱۱-۲- اگر دانشگاه بر اساس قراردادی تمام یا بخشی از حقوق دارایی فکری حاصل از آن را به دیگری اعطا نماید، باید حقوق پدیدآورنده/پدیدآورندگان مالکیت فکری مربوط موردنظر و حامی نیز در قرارداد مذکور لحاظ شود.

۱۱-۳- هرگونه تنظیم و عقد قرارداد و موافقت نامه در جهت کسب مجوز و یا بهره برداری تجاری از دارایی فکری، با نظارت و تأیید معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه صورت می پذیرد و اطلاعات مربوط به آن با حفظ محرمانگی در دانشگاه ثبت و نگهداری می گردد.

۱۱-۴- انتقال حقوق مادی مربوط به مالکیت فکری توسط پدیدآورندگان و حامیان به اشخاص ثالث منوط به تجویز دانشگاه خواهد بود و چنانچه بدون اذن و تأیید دانشگاه این اقدام صورت پذیرد اقدامات واقع شده باطل و فاقد آثار حقوقی است و هیچ مالکیتی را برای شخص منتقل الیه ایجاد نمی نماید.

۱۱-۵- در پژوهش هایی که به تشخیص معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه قابلیت ثبت به عنوان اختراع را دارند، افشای اطلاعات انتشار دستاوردهای پژوهشی، باید بعد از ثبت اختراع در مراجع قانونی توسط دانشگاه یا اعلام کتبی دانشگاه مبنی بر عدم تمایل به ثبت اختراع صورت گیرد و رعایت اصول مربوط به حفظ محرمانگی الزامی است.

۱۱-۶- هرگونه اطلاع رسانی و انتشار دستاوردهای پژوهشی اعم از قابل ثبت یا غیرقابل ثبت (اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی) توسط پدیدآورنده/پدیدآورندگان، باید با ذکر نام دانشگاه صورت پذیرد.

۱۱-۷- چنانچه دانشگاه و یا پدیدآورنده/پدیدآورندگان دارایی فکری نتواند و یا تمایلی به مشارکت در ثبت، کسب مجوزهای لازم و یا بهره برداری از دارایی فکری را نداشته باشد، می تواند حقوق خود را طی موافقت نامه ای به طرف مقابل واگذار نماید. جزئیات این موافقت نامه در مذاکرات بین دانشگاه پدیدآورنده/پدیدآورندگان تعیین خواهد شد.

۱۱-۸- این آئین نامه با قوانین ملی و تعهدات بین المللی کشور سازگار بوده و در صورت تغییر در آن ها، مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

ماده (۱۲) - تجاری سازی و کسب درآمد

۱۲-۱- موضوع تجاری سازی دارایی های فکری، از طریق دانشگاه و با هماهنگی و نظر پدیدآورندگان صورت می پذیرد. پدیدآورندگان موظفند جهت هماهنگی بیشتر و اقدام یکپارچه، هرگونه اقدام در این خصوص را از طریق دانشگاه و با هماهنگی دفتر ارتباط با صنعت و جامعه انجام دهند. در صورت استنکاف دانشگاه می تواند مستقیماً در این خصوص اقدام نماید.

۱۲-۲- تجاری سازی و درآمدزایی از مالکیت های فکری، از طریق الگوهای زیر عمل می گردد:

۱۲-۲-۱- مشارکت در درآمد از طریق واگذاری حق بهره برداری: در این الگو، دانشگاه طی قراردادی حق بهره برداری از یک دارایی فکری را به صورت انحصاری و یا غیرانحصاری به اشخاص ثالث واگذار نموده و درصدی از فروش و درآمد محصول را کسب می نماید. تعیین درصد مذکور توسط هیأت کارشناسان رسمی تعیین شده از سوی دانشگاه (یا خبره) در صورت عدم وجود کارشناس رسمی صورت خواهد پذیرفت. نظر هیأت قطعی و غیرقابل اعتراض است.

۱۲-۲-۲- فروش حق امتیاز (License): حق امتیاز دارایی فکری و حق بهره برداری از آن به طور کامل به اشخاص ثالث با مبلغ مشخص بنا به نظر هیأت کارشناسی قرار در بند قبل فروخته می شود.

۱۲-۲-۳- تاسیس شرکت دانش بنیان: ممکن است جهت تجاری سازی و کسب درآمد از یک دارایی فکری، کمیته مالکیت فکری دانشگاه تصمیم به تاسیس یک شرکت دانش بنیان به شیوه ی با مسئولیت محدود یا سهامی خاص نماید. لذا دانشگاه و پدیدآورندگان بر اساس نسبت درصد مالکیت خود در شرکت جدیدالتاسیس سهام دار می شوند. سهم سرمایه گذاری مالی (در صورت نیاز به سرمایه گذاری) نیز به صورت جداگانه در سهام شرکت منظور می گردد.

۱۲-۳- در هر مورد از دارایی های فکری، شرایط عقد قرارداد واگذاری حق امتیاز یا فروش و یا تاسیس شرکت دانش بنیان، توسط کمیته مالکیت فکری با هماهنگی دفتر حقوقی دانشگاه تعیین می شود.

۱۲-۴- مدل های کاری کسب درآمد از دارایی های فکری و درصد سهم دانشگاه و پدیدآورندگان و اشخاص ثالث، در قراردادهای فی مابین تعیین و مشخص می گردد.

ماده (۱۳) – تفسیر آئین نامه

تفسیر آئین نامه با مدیران توسعه فناوری سلامت و تحقیقات معاونت تحقیقات و فناوری و مدیر حقوقی دانشگاه خواهد بود که در ارتباط با اجمال و یا ابهام آئین نامه به صورت جمعی اظهارنظر و رفع ابهام می نمایند.

ماده (۱۴) – داوری

در صورت حدوث اختلاف در قراردادهای منعقد و یا برداشت و تحلیل هریک از ضوابط و مقررات مربوط به این آئین نامه کمیسیون با تشخیص ریاست محترم دانشگاه به منظور اتخاذ تصمیم در خصوص موضوع اختلاف تعیین و رأی کمیسیون این ماده برای طرفین قطعی و لازم الاتباع می باشد.

تبصره ۱: در صورتیکه طرفین اختلاف طریق خاصی را در قرارداد منعقد برای ابلاغ رأی هیأت داوران پیش بینی نکرده باشند هیأت مذکور مکلف است رأی خود را به دفتر دادگاه صلاحیت دار ارسال و تقاضای ابلاغ آن را بنمایند.
تبصره ۲: رئیس دانشگاه می تواند طی درخواستی به قائم مقامی از طرف ذی نفع و یا مستقلا از طرف دانشگاه تقاضای ابلاغ رأی هیأت داوران را نیز از دفتر دادگاه صلاحیت دار بنماید.

تبصره ۳: در صورتی که محکوم علیه رأی داوری تا ۲۰ روز بعد از ابلاغ رأی مارالذکر از اجرای آن استنکاف نماید طرف ذی نفع و یا رئیس دانشگاه می تواند درخواست اجرای رأی مذکور را از دادگاه ذی صلاح بنماید.

تبصره ۴: هیأت داوران می توانند برابر قوانین موضوعه کشوری و بین المللی مورد تصویب مجلس شورای اسلامی نسبت به انشاء رأی و رفع اختلاف اقدام نماید.

ماده (۱۵) – این آئین نامه در ۱۵ ماده و ۹۳ بند و ۷ تبصره در تاریخ به تصویب هیأت امنای

دانشگاه رسیده و برای کلیه واحدهای تابعه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان لازم الاتباع و اجرا می باشد.